

เรือทองสองธรรมา
เหล็กล้อมดนตรียืน

बारมีสะท้านโลก
พุทธมหาราชา

ทุกสารทเดือนสิบขึ้น
องค์พระดำน้ำชม

งามบุปผาชาติชล
โอยทานให้อัมพลี

งามแจ่มวิจิตร
ขอเชิญมาเยือนยล

งามสง่าลอยหลังสินธุ์
ก้องธรณีนงค์พระมา

ดับทุกขโศกกับดารากล้า
น้ำน้ำฟ้ามาพรางพรหม

จตุเสนีเจ้าเมืองระดม
แซ่ซ้องสมทบขึงโลกมี

ลอยวนบุษบาพระชินสีห์
อัมลชีขึ้นชมกมล

งามนิรมิตนฤค
ณ ฝั่งชลป่าสักเอ๋ย

รองศาสตราจารย์คมคาย หมื่นสาย
ประพันธ์

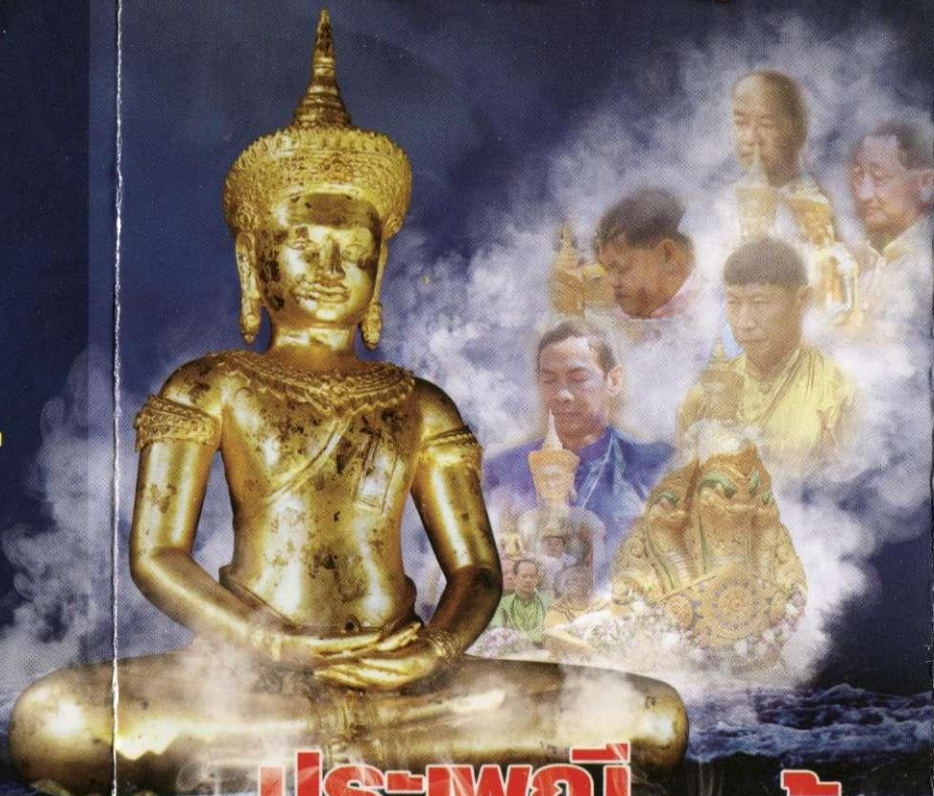
สนับสนุนการจัดงาน

ออกแบบ : นาวัน คงวราคม

ประเพณีที่หล่อรวม จิตวิญญาณของผู้คน.. เป็นหนึ่งเดียว

ตำนานมหรสพจิรยุทธ์แห่ง .. เพชรบุรี

ประเพณี. อุมพระดาน้ำ จังหวัดเพชรบูรณ์

วันที่ ๑๓-๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕

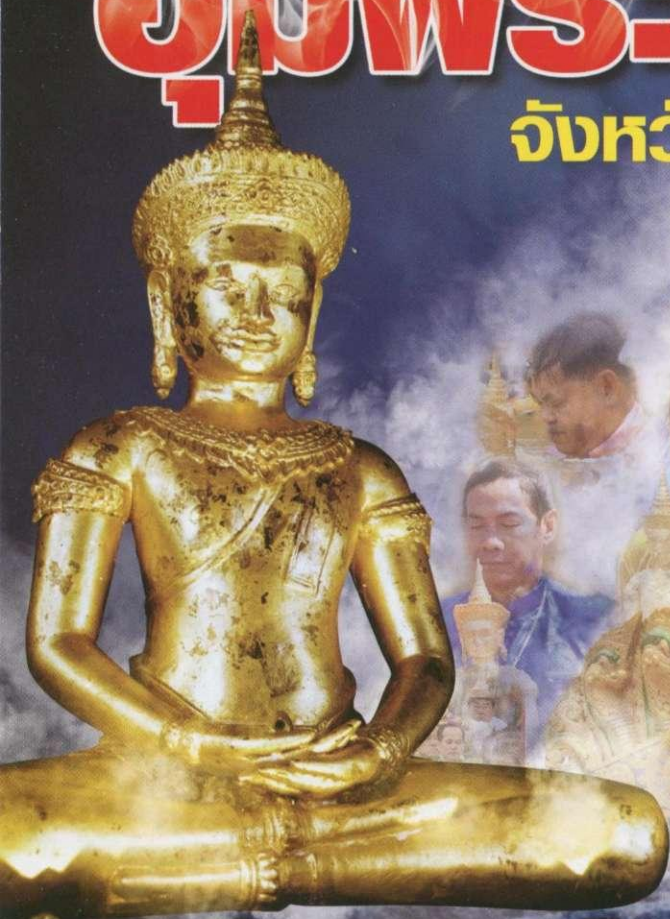
ณ วัดไตรภูมิ วัดโบสถ์ชนะมารและศาลากลางจังหวัด (หลังเก่า)

๒๓.. พิธีอัญเชิญองค์พระฯ ๓ รอบเมืองทั้งทางบกและทางน้ำ
ร่วม .. พิธีอุมพระดาน้ำอันศักดิ์สิทธิ์
ซาบซึ้ง .. การแสดงแสงเสียง ตำนานอุมพระดาน้ำ
อิ่มอร่อย .. เทศกาลอาหารอร่อย เพชรบูรณ์

ประเพณี อุ้มพระดำน้ำ '๕๕

จังหวัดเพชรบูรณ์

“ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ เล่าขานจากตำนานพระพุทธรูปมหาธรรมราชา ทรงคุณค่าคู่เมืองเพชรบูรณ์ พุทธศาสนิกชน ร่วมรักษาไว้ด้วยแรงศรัทธา”

วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือนสิบ ๓ ลำน้ำป่าสัก บริเวณท่าน้ำวัดโบสถ์ ชนะมาร อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นวันที่เนืองแน่นไปด้วยผู้คนที่มีมาร่วมรับความเป็นสิริมงคลจากการมีของพระพุทธรูปมหาธรรมราชา ท่ามกลางแสงระยิบระยับของสายน้ำ ซึ่งเปรียบเสมือนลัญฉัตถ์ตอบรับในพลังศรัทธาของเหล่าพุทธศาสนิกชน ที่ไม่ว่าจะยากดีมีจน หรือดำเนินวิถีชีวิตอยู่ในถิ่นฐานใด แต่วันนี้ทุกคน ทุกสถานะ และทุกชีวิตจะมารวมใจกัน ณ ที่แห่งนี้ เพื่อร่วมกันสืบทอดและรักษาหัวใจสำคัญของเมืองเพชรบูรณ์ไว้ใน “พิธีอุ้มพระดำน้ำ”

จากตำนานสู่ประเพณียิ่งใหญ่

เรื่องราวที่เริ่มจากชาวบ้านกลุ่มหนึ่งทอดแหหาปลาในแม่น้ำป่าสักเป็นประจำทุกวัน จนอยู่มาวันหนึ่งคั้งน้ำบริเวณวังมะขามแพะ ได้เกิดสิ่งมหัศจรรย์ขึ้น โดยมีทั้งปรากฏการณ์ฟ้าร้อง ลมพายุ และกระแสน้ำวน แต่เพียงชั่วครู่เท่านั้นสายน้ำที่กำลังไหลเชี่ยวกลับหยุดนิ่ง และจากนั้นไม่นานพระพุทธรูปมหาธรรมราชาก็ปรากฏขึ้นเหนือผิวน้ำ สร้างความอัศจรรย์ใจให้กับชาวบ้านที่พบเห็น จึงได้อัญเชิญไปประดิษฐานไว้ที่วัดไตรภูมิ เพื่อเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดเพชรบูรณ์ แต่ความอัศจรรย์ใจของชาวบ้านไม่ได้จบลงแค่นั้น เพราะเมื่อถึงวันสารทไทย หรือวันแรม ๑๕

ตำนานมหัศจรรย์ยิ่งใหญ่ .. เพชรบูรณ์

คำเดือนสิบ องค์พระได้หายไปจากวัดอย่างไร้ร่องรอย เมื่อชาวบ้านช่วยกันออกตามหาาก็กลับมาเจอพระพุทธรูปตำพุตตำวายอยู่ท่ามกลางสายน้ำบริเวณวังมะขามแพะที่เดิม และจากวันนั้นเป็นต้นมาเมื่อถึงวันแรม ๑๕ คำเดือนสิบ ชาวจังหวัดเพชรบูรณ์จะรวมใจกันเป็นหนึ่งเดียว อัญเชิญองค์พระพุทธรูปมากราบไปประกอบพิธีดำน้ำ ซึ่งพลังแห่งความเชื่อและความศรัทธาได้สร้างให้ตำนานที่เล่าขานกันมาช้านานนี้ กลายเป็น **"งานประเพณีอุ้มพระดำน้ำ"** ที่ยิ่งใหญ่และทรงคุณค่า

พระพุทธรูปมหาธรรมราชาบาร์มีแห่งเมืองเพชรบูรณ์

พระพุทธรูปมหาธรรมราชาสร้างขึ้นเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน เป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะแบบขอม รูปปางสมาธิหล่อด้วยเนื้อทองสัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง ๑๓ นิ้ว สูง ๑๔ นิ้ว ห่มผ้าสังฆาฏิ พระพักตร์กว้าง พระโอษฐ์เบะ ทรงกระบังหน้าและรัดเกล้าหรือมงกุฎรูปทรงกรวย ทรงมณฑลเป็นตุ้ม คาดรัศมี ประคต ทรงกรองศอ พาหุรัด ทองพระกร และทองพระบาทบนพระหัตถ์มีวัตถุเล็กๆ ที่คาดว่าน่าจะเป็นหมอนำมนต์ หรือผลสมอ หรือแก้วมณี ซึ่งเป็นลักษณะของพระโฆษชัยคุรุไวฑูรย์ประภา พระผู้รักษาโรคภัยไข้เจ็บให้กับสรรพสัตว์ทั้งปวง ซึ่งเป็นพุทธลักษณะของพระที่สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๗-๑๘ จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นองค์พระที่เทียบเคียงได้กับพระพุทธรูปศิลปะขอมที่สร้างขึ้นสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗

ด้วยบาร์มีแห่งพระพุทธรูปมหาธรรมราชาที่ได้สร้างความมหัศจรรย์ขึ้นกลางสายน้ำป่าสัก จากวันนั้นจนถึงวันนี้ได้ดลบันดาลให้ชาวเมืองเพชรบูรณ์เกิดความรัก ความผูกพัน และเป็นศูนย์รวมแห่งพลัง

ประเพณีที่หลอมรวม จิตวิญญาณของผู้คน... เป็นหนึ่งเดียว

ความศรัทธา ที่ช่วยย้าเตือนให้สำนึกถึงความสามัคคี ความเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยสะท้อนผ่านการจัดงานประเพณีอันทรงคุณค่าทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาแห่งท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เกิดเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่ชาวเพชรบูรณ์จะได้จดจำไปชั่วกาลนาน นั่นคือ **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** ได้เสด็จมาทอดพระเนตรพิธีอุ้มพระดำน้ำด้วยพระองค์เอง ที่ทำนน้ำวัดโบสถ์ชนะมาร นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรชาวเพชรบูรณ์เป็นล้นพ้น

ปัจจุบัน นอกจากจะมีองค์จริงของพระพุทธรูปมหาธรรมราชาประดิษฐานอยู่ ณ วัดไตรภูมิแล้ว ชาวเมืองเพชรบูรณ์และพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศยังได้รวมใจ รวมพลังอันยิ่งใหญ่ จัดสร้างองค์พระจำลองขนาดใหญ่หน้าตักกว้าง **๑๑,๙๔๔ เมตร** ประดิษฐาน ณ พุทธอุทยานเพชรบุระ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ ๘๔ พรรษา และเพื่อประกาศพระพุทธศาสนาให้ประดิษฐานอย่างมั่นคงบนแผ่นดินเพชรบูรณ์และเป็นสัญลักษณ์แห่งความศรัทธาประจำเมืองเพชรบูรณ์ให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดกาล

ปิลันธนา สงวนบุญพงษ์
ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

กำหนดการ

วันเสาร์ที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

- เวลา ๐๙.๐๙ น. - พิธีบวงสรวงเทพยดา ณ บริเวณวัดไตรภูมิ
- เวลา ๑๖.๐๐ น. - พิธีเจริญพระพุทธมนต์ ณ วัดไตรภูมิ
- เวลา ๑๗.๐๐ น. - ขบวนแห่ทางบกจากวัดไตรภูมิ โดยมีการแสดงตลอดเส้นทางจนถึงสวนสาธารณะเพชบุระ
- การประกวดโต๊ะหมู่บูชา ณ บริเวณสวนสาธารณะเพชบุระ
- เวลา ๑๘.๓๐ น. - เทศกาลอาหารอร่อย

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

- เวลา ๐๘.๒๙ น. - กิจกรรมทางวิชาการ และการแข่งขันตอบปัญหาท้องถิ่น
- ณ หอวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์
- กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ณ วัดเพชรวาราม
- เวลา ๑๘.๐๐ น. - พิธีเปิดเทศกาลอาหารอร่อย
- เวลา ๑๙.๐๙ น. - พิธีเปิดงานประเพณี "อุมพระดำน้ำ" เปิดงานโดย
- ฯพณฯ สันติ พร้อมพัฒน์ ณ เวทีกลางการจัดงาน
- เวลา ๒๐.๒๙ น. - การแสดงแสง เสียง

วันจันทร์ที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ (วันแสม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐)

- เวลา ๐๘.๐๐ น. - การประกวดแต่งคำประพันธ์ ณ หอวัฒนธรรม
- นครบาลเพชรบูรณ์
- การประกวดวาดภาพ ณ สวนสาธารณะเพชบุระ
- เวลา ๐๘.๐๙ น. - อัญเชิญแห่ทางน้ำ จากท่าน้ำวัดไตรภูมิไปยังท่าน้ำ
- วัดโบสถ์ชนะมาร
- เวลา ๑๐.๐๙ น. - พิธีอุมพระดำน้ำ ณ บริเวณท่าน้ำวัดโบสถ์ชนะมาร
- เวลา ๑๓.๐๐ น. - การแข่งขันพายเรือทวนน้ำ ณ ท่าน้ำวัดไตรภูมิ
- เวลา ๑๘.๓๐ น. - เทศกาลอาหารอร่อย
- เวลา ๒๐.๒๙ น. - การแสดงแสง เสียง

วันอังคารที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

- เวลา ๐๘.๒๙ น. - การแข่งขันพายเรือทวนน้ำ ณ ท่าน้ำวัดไตรภูมิ
- เวลา ๑๘.๓๐ น. - เทศกาลอาหารอร่อย
- เวลา ๒๐.๒๙ น. - การแสดงแสง เสียง

วันพุธที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕

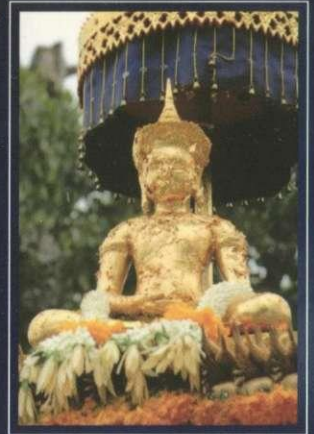
- เวลา ๑๐.๓๙ น. - พิธีถวายผ้าป่าสามัคคี ณ วัดไตรภูมิและวัดโบสถ์ชนะมาร
- เวลา ๑๘.๓๐ น. - เทศกาลอาหารอร่อย
- เวลา ๒๐.๒๙ น. - การแสดงแสง เสียง
- เวลา ๒๕.๐๐ น. - อัญเชิญพระพุทธมหาราชากลับไปประดิษฐาน ณ วัดไตรภูมิ

หมายเหตุ ๑. เวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

- ๒. ติดต่อสำรองที่นั่งชมการแสดงเลเซอร์ประกอบแสง เสียง ได้ฟรีที่
  - สำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ โทร ๐๕๖ - ๗๑๑๐๐๗ ต่อ ๑๑๒
  - ศูนย์การท่องเที่ยวเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ โทร ๐๕๖ - ๗๑๒๔๖๖
  - กองการศึกษา เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ โทร ๐๕๖ - ๗๑๑๐๐๗ ต่อ ๓๖๖, ๓๐๔
  - โทรสาร เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ โทร ๐๕๖ - ๗๑๑๔๗๕ ต่อ ๑๑๓

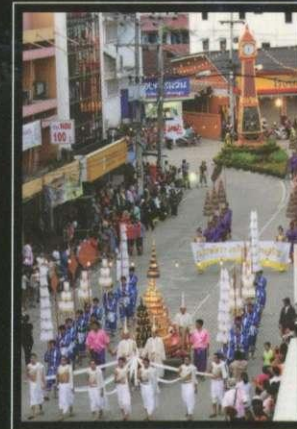
Um Phra Dam Nam The holy ceremony of Phetchabun

The Phra Buddha Maha Dhamaracha is an ancient and most respected Buddha image of Phetchabun. Its characteristic is a fully decorated image of Lob Buri period was found in the Pasak River by local fishermen then was taken to be placed in Wat Trai Phum. The legend tells that it had been disappeared twice from the temple and was later found in the river at the first found place. This amazing story is led to Phetchabun's

traditional festival "Um Phra Dam Nam Ceremony" or "Phra Buddha Maha Dhamaracha Bathing Ceremony". This festival is begun by Buddha image processions around the city and stopped at Phechabura Public Park. The Phetchabun's Governor as a representative of the people will carry the Buddha image and dive into the river at 2 direction, up-stream and down-stream. This act is believed in bringing auspiciousness to everybody and makes the water in the river become sacred.

The festival will be greatly organized between 13-17 October 2012, the 10th of waning moon, composed of divine worship ceremony, water and land processions, bathing of Phra Buddha Maha Dhamaracha, boat races against a water flow, altar decorations contests, food festival, light and sound presentations and other interesting amusement shows. The locations are the Provincial Hall, Wat Trai Phum and Wat Bot Chanamara.

"To have the Buddha image in our city is to have morality in our minds."